

**TEZA:**

Definicja emeryta określona jest w art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którą przez emeryta należy rozumieć osobę mającą ustalone prawo do emerytury, a to prawo w odniesieniu do Obwinionej zostało ustalone począwszy od 1 marca 2021 roku i od tej chwili Obwiniona była zwolniona z obowiązku szkoleniowego na podstawie § 7 ust. 3 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku.

WO – 140/22

**ORZECZENIE**

z dnia 17 listopada 2022 roku

**Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie****w składzie:**

**Przewodniczący:** SWSD Michał Rajski (sprawozdawca)

**Sędziowie:** SWSD Przemysław Ciszak

SWSD Monika Klonowska

**Protokolant:** Piotr Ciepiński

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Moniki Marukiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 listopada 2022 r. w Warszawie

sprawy radcy prawnej E. M. nr wpisu (...), obwinianej o to, że:

1) w okresie od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku w IV cyklu szkoleniowym nie wypełniła obowiązku doskonalenia zawodowego, nie uzyskując żadnego punktu z wymaganej minimalnej liczby 40 punktów szkoleniowych, uchybiając tym samym obowiązkowi określonemu w § 7 ust. 1 w zw. z § 11 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku, stanowiącego załącznik do uchwały nr 103/IX/205 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 11 grudnia 2015 roku (tekst jednolity ogłoszony uchwałą nr: 295/X/2018 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 12 lipca 2018 roku) (dalej także „Regulaminu”) czym dopuściła się naruszenia obowiązku brania udziału w szkoleniach zawodowych na zasadach określonych przez właściwy organ samorządu oraz obowiązku stosowania się do uchwał organów

samorządu radców prawnych, tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (Dz. U. z 2020 r., poz.75 ze zm.) w zw. z art. 14 ust. 2 i art. 61 ust. 2 Kodeksu Etyki Radców Prawnych, stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 roku;

2) nie stawiła się w Okręgowej Izbie Radców Prawnych przy ul. (...) w dniu 10 grudnia 2021 roku na wezwanie Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP celem złożenia wyjaśnień w toczącym się postępowaniu dyscyplinarnym (Rz.D. 108/21 i nie usprawiedliwiła należycie swojej nieobecności czym dopuściła się przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (Dz. U. z 2020 r., poz.75 ze zm.) w zw. z art.62 ust.2 Kodeksu Etyki Radców Prawnych, stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 roku;

z powodu odwołania obwinionej radcy prawnej E. M. z dnia 15 czerwca 2022 r. od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 27 maja 2022 r., sygn. akt OSD 5/22.

#### **orzeka:**

- I. utrzymuje w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 27 maja 2022 r., sygn. akt OSD 5/22;
- II. zasądza od obwinionej E. M. koszty postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w zryczałtowanej wysokości kwocie 1.000,00 zł (słownie: jeden tysiąc złotych 00/100) zł płatne na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

#### **UZASADNIENIE**

W dniu 27 maja 2022 roku Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (dalej również jako: „OSD”), w sprawie o sygn. akt OSD 5/22, po rozpoznaniu na rozprawie sprawy przeciwko radcy prawnemu E. M. (nr wpisu...) (dalej także: „Obwiniona”) obwinionej o to że:

1) w okresie od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku w IV cyklu szkoleniowym

nie wypełniła obowiązku doskonalenia zawodowego, nie uzyskując żadnego punktu z wymaganej minimalnej liczby 40 punktów szkoleniowych, uchybiając tym samym obowiązkowi określone w § 7 ust. 1 w zw. z § 11 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku, stanowiącego załącznik do uchwały nr 103/IX/205 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 11 grudnia 2015 roku (tekst jednolity ogłoszony uchwałą nr: 295/X/2018 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 12 lipca 2018 roku) (dalej także „Regulaminu”) czym dopuściła się naruszenia obowiązku brania udziału w szkoleniach zawodowych na zasadach określonych przez właściwy organ samorządu oraz obowiązku stosowania się do uchwał organów samorządu radców prawnych, tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (Dz. U. z 2020 r., poz.75 ze zm.) w zw. z art. 14 ust. 2 i art. 61 ust. 2 Kodeksu Etyki Radców Prawnych, stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 roku;

2) nie stawiła się w Okręgowej Izbie Radców Prawnych przy ul. (...) w dniu 10 grudnia 2021 roku na wezwanie Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP celem złożenia wyjaśnień w toczącym się postępowaniu dyscyplinarnym (Rz.D. 108/21 i nie usprawiedliwiła należycie swojej nieobecności czym dopuściła się przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (Dz. U. z 2020 r., poz.75 ze zm.) w zw. z art.62 ust.2 Kodeksu Etyki Radców Prawnych, stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 roku;

uznał obwinioną r. pr. E. M. winną popełnienia obydwu tych czynów i za czyn objęty punktem pierwszym wymierzył Obwinionej na podstawie art. 65 ust. 1 pkt.2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych karę nagany, za czyn objęty punktem drugim na podstawie art. 65 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych karę upomnienia.

W punkcie III orzeczenia, zgodnie z art. 65<sup>1</sup> ust. 1 w zw. z art. 65<sup>1</sup> ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych, OSD wymierzył Obwinionej za czyny opisane w pkt 1) i 2) powyżej karę łączną nagany.

W pkt IV orzeczenia z dnia 27 maja 2022 roku, na podstawie art. 70<sup>6</sup> ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z § 1 ust.1 pkt 1 uchwały nr 86/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 roku w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego w zw. z § 1 ust. 1 pkt 13, pkt 14 lit. b) d), i e) uchwały nr

114/X/20 Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 3 grudnia 2020 roku w sprawie ustalania zasad i wysokości ryczałtów z tytułu pełnienia funkcji na rzecz organów samorządu radcowskiego (ze zm.) obciążył Obwinioną zryczałtowanymi kosztami postępowania dyscyplinarnego w wysokości 2213,38 złotych na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych .

Uzasadniając powyższe orzeczenie, OSD wskazał, że w toku postępowania, na podstawie zgromadzonych dowodów OSD ustalił następujący stan faktyczny. Obwiniona od dnia 11 stycznia 1993 roku posiada uprawnienia do wykonywania zawodu radcy prawnego. W okresie od dnia 3 lutego 1998 roku do dnia 24 listopada 2003 roku Obwiniona była notariuszem i z tego powodu w tym okresie jej prawo do wykonywania zawodu radcy prawnego było zawieszona.

Od dnia 1 stycznia 2008 roku do chwili wydawania orzeczenia Obwiniona nie wykonywała zawodu radcy prawnego, a od dnia 1 marca 2021 roku jest emerytką.

Obwiniona w ramach IV cyklu szkoleniowego, obejmującego lata 2018 -2020, nie uzyskała żadnego z wymaganej liczby 40 punktów.

Następnie, odnosząc się w uzasadnieniu orzeczenia do stanowiska Obwinionej prezentowanego w sprawie, dotyczącego stawianego jej zarzutu niewypełnienia obowiązku szkoleniowego OSD dokładnie ustosunkował się do każdej z podnoszonych przez Obwinioną okoliczności która wg. twierdzenia Obwinionej miała powodować, że Obwiniona nie była zobowiązana do wypełnienia obowiązku szkolenia zawodowego w okresie od 2018 do 2020 roku.

I tak OSD wskazał, iż Obwiniona zawieszona w prawie do wykonywania zawodu była wyłącznie w okresie od dnia 3 lutego 1998 roku do dnia 24 listopada 2003 roku, tj. w okresie kiedy wykonywała zawód notariusza, natomiast po 24 listopada 2003 roku, także w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 2020 roku nie miała, wbrew twierdzeniu Obwinionej, zawieszona prawa do wykonywania zawodu. OSD uzasadniając swoje stanowisko w tej kwestii wskazał, że zawieszenie prawa do wykonywania zawodu określone w art. 28 ust. 1 pkt 2 URP następuje z mocy samego prawa, zaś ewentualna decyzja Rady OIRP wydawana na podstawie art. 28 ust. 4 URP miałyby jedynie charakter deklaratoryjny. Ponadto OSD wskazał, że art. 28 ust. 4 URP ustanawiający dla Rad OIRP obowiązek wydania decyzji o zawieszeniu prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego w przypadku powzięcia wiadomości o wykonywaniu przez radcę prawnego m. in. zawodu notariusza, został wprowadzony przez ustawodawcę na podstawie art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o zmianie ustawy - Prawo o adwokaturze i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2005r., nr 163, poz. 1361) i obowiązuje od dnia 10 września 2005 roku.

Oznacza to, że przed ww. datą, tak jak ma to miejsce w niniejszej sprawie, nie było podstaw do podejmowania deklaratoryjnych decyzji przez Radę OIRP stwierdzających zawieszenie prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego, a co za tym idzie nie było także podstaw do wydawania decyzji uchylających takie zawieszenie.

Odnosząc się natomiast to prezentowanego przez Obwinioną stanowiska, że była ona zwolniona z obowiązku szkolenia zawodowego w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2020 roku, na podstawie § 7 ust. 3 Regulaminu jako emerytka nie wykonująca zawodu z uwagi na fakt, iż nie wykonywała ona zawodu radcy prawnego, a ponadto z dniem 1 października 2017 roku uzyskała wiek emerytalny, OSD wskazał, iż niewątpliwie od 1 stycznia 2008 roku Obwiniona nie wykonuje czynnie zawodu radcy prawnego. OSD nie podzielił jednak stanowiska Obwinionej w kwestii równoznaczności osiągnięcia wieku emerytalnego oraz uzyskania statusu emeryta w rozumieniu § 7 ust. 3 Regulaminu. OSD w celu wywiedzenia definicji statusu emeryta posiłkował się definicją emeryta określoną w art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2002 r., poz. 504), zgodnie z którą przez emeryta należy rozumieć osobę mającą ustalone prawo do emerytury, a to prawo w odniesieniu do Obwinionej zostało ustalone począwszy od 1 marca 2021 roku i od tej chwili, w ocenie OSD, Obwiniona była zwolniona z obowiązku szkoleniowego na podstawie § 7 ust. 3 Regulaminu.

Ponadto OSD odniósł się do podnoszonego przez Obwinioną zarzutu możliwości zastosowania wobec niej § 10 ust. 2 Regulaminu, wskazując, że radcy prawnemu nie przysługuje jakiegokolwiek roszczenie w stosunku do Rady OIRP o podjęcie uchwały o określonej treści, tj., jak w tym przypadku, o zwolnieniu radcy prawnego z obowiązku szkoleniowego w danym cyklu szkoleniowym, wobec powyższego wywodzenie z tego przepisu podstawy zwolnienia obwinionej z obowiązku szkolenia zawodowego jest nieuzasadnione.

W zakresie drugiego z czynów stanowiących przedmiot postępowania przed OSD w sprawie OSD 5/22 ustalił następujący stan faktyczny. Pismem z dnia 18 listopada 2021 roku Rzecznik Dyscyplinarny OIRP wezwał Obwinioną do stawienia się w siedzibie OIRP przy ul. (...) w dniu 10 grudnia 2021 roku na godzinę 12.00, w celu złożenia wyjaśnień w toczącym się postępowaniu dyscyplinarnym. Pismo to zostało doręczone Obwinionej w dniu 24 listopada 2021 roku.

W dniu 10 grudnia 2021 roku o godzinie 9.28, do Biura OIRP wpłynęła wiadomość elektroniczna od Obwinionej ze wskazaniem, że nie stawi się na wezwanie Rzecznika, ze względu na obowiązek opieki nad matką.

Powyższy termin był drugim terminem na który Rzecznik Dyscyplinarny OIRP wezwał Obwinioną. Pierwszy termin został wyznaczony na 5 listopada 2021 roku o godzinie 12.00, jednakże Obwiniona nie mogła się na niego stawić z uwagi na stan zdrowia po przeprowadzonym zabiegu okulistycznym.

W ocenie OSD usprawiedliwienie przekazane przez Obwinioną w dniu 10 grudnia 2021 roku w formie wiadomości email na trzy godziny przed wyznaczonym terminem złożenia wyjaśnień nie można uznać za należyte usprawiedliwienie

nieobecności w rozumieniu art. 68<sup>3</sup> ust. 5 URP. Ponadto okoliczności przedstawione przez Obwinioną jako podstawa niestawiennictwa na wezwanie Rzecznika, tj. opieka nad matką, nie mają charakteru okoliczności wyjątkowych, których nie można było wcześniej przewidzieć i odpowiednio do sytuacji zorganizować opiekę nad osobą starszą na czas prowadzenia czynności dowodowych przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym. Dodatkowo Obwiniona nie przedstawiła jakichkolwiek dowodów potwierdzających podawane przez siebie okoliczności.

Uzasadniając wymiar orzeczonej kary OSD szczegółowo uzasadnił swoje orzeczenie w zakresie orzeczonych kar.

Pismem z dnia 14 czerwca 2022 roku, złożonym osobiście w OIRP 15 czerwca 2022 roku obwiniona wniosła odwołanie od orzeczenia OSD wydanego w niniejszej sprawie, zaskarżając przedmiotowe orzeczenie w całości. Obwiniona orzeczeniu OSD zarzuciła, w oparciu o art. 438 pkt 1 kpk w zw. z art. 74<sup>1</sup> pkt 2 oraz art. 64 ust. 1 URP, obrazę przepisów prawa materialnego poprzez uznanie przez sąd I instancji, iż obwiniona dopuściła się popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego szczegółowo w sentencji zaskarżonego orzeczenia, polegającego na zaniechaniu uczestnictwa w szkoleniach zawodowych objętych IV cyklem szkoleniowym, w sytuacji gdy obwiniona nie była zobowiązana do uczestniczenia w żadnym cyklu szkoleniowym, w tym w IV cyklu szkoleniowym od 1 stycznia 2018 do 31 grudnia 2020, wobec zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego od dnia 3 lutego 1998 - nadal i na art. 437 §1 i §2 KPK w zw. z art. 74<sup>1</sup> pkt 2 URP przy zastosowaniu art. 414 §1 KPK w zw. z art. 17§ 1 pkt 1 KPK z uwagi na to, że Obwiniona nie popełniła zarzucanego jej w pkt I orzeczenia przewinienia zawodowego Obwiniona wniosła o zmianę w całości zaskarżonego orzeczenia i wydanie przez II instancję orzeczenia uchylającego zaskarżone rozstrzygnięcie i uniewinnienie Obwinionej od zarzutu popełnienia przewinienia dyscyplinarnego objętego sentencją zaskarżonego orzeczenia, wobec niepopełnienia przez obwinioną przewinienia dyscyplinarnego.

Ponadto Obwiniona zaskarżyła wydane na rozprawie postanowienie o oddaleniu wniosku

dowodowego, którego przedmiotem była ostateczna decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 26 września 2011 roku, tj. (organu wyznaczonego do rozstrzygnięcia przez MSWiA wobec wyłączenia SKO ) wnosząc na podstawie art. 170 §2 KPK, art. 170 §4 KPK i art. 427 § 3a KPK w zw. z art. 74 <sup>1</sup> URP o przeprowadzenie tego dowodu przez II instancję, albowiem okoliczność podlegająca udowodnieniu ma istotne znaczenie dla sprawy ponieważ wskazuje na to, iż Kancelaria Prawnicza r.pr. E. M. podlegająca wykreśleniu z mocy prawa z lokalnego EDG z dniem 15 września 1997, co stwierdziła deklaratoryjna decyzja SKO, nie mogła istnieć w okresie zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego, w tym w dacie początkowej tego zawieszenia, tzn. w dniu 3 lutego 1997 roku.

Obwiniona wniosła także o przeprowadzenie przez sąd II instancji dowodów z dokumentów:

1. zalegających w aktach osobowych Obwinionej, a wymienionych przez Obwinioną na stronie 8 odwołania,
2. ostatecznej decyzji SKO z dnia 26 września 2011 roku - przedłożonej przez Obwinioną Radzie OIRP i zalegającej w aktach osobowych Obwinionej,
3. karty oceny świadczeniobiorcy z dnia 15 lutego 2022 roku kierowanego do zakładu opiekuńczego - osoby niesamodzielnej, matki Obwinionej- uzasadniającej niestawiennictwo Obwinionej na wezwanie Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP - dot. przewinienia określonego w pkt. II zaskarżonego orzeczenia.

W uzasadnieniu podniesionych przez Obwinioną zarzutów Obwiniona przeprowadzała wykładnie przepisów zawartych w art. 28 URP, w zw. z art. 45 URP w okresie przed nowelizacją URP z dnia 30 czerwca 2005 roku (Dz.U. 2005 Nr 163, poz. 1361), wywodząc z tych przepisów obowiązek wydania przez Radę OIRP uchwały zawieszającej prawo do wykonywania zawodu oraz uchwały stwierdzającej wygaśnięcie uchwały o zawieszeniu prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego po odpadnięciu przyczyny uzasadniającej zawieszenie.

Wg, Obwinionej niewydanie przez Radę OIRP ww. decyzji (zawieszającej jak i stwierdzającej wygaśnięcie uchwały zawieszającej) powoduje, że Obwiniona ma nadal, od 3 lutego 1998 roku, zawieszane prawo do wykonywania zawodu, a co za tym idzie zwolniona jest z obowiązku doskonalenia zawodowego. Wskazywała także, że wyrażony w uzasadnieniu orzeczenia OSD wydanego w niniejszej sprawie pogląd na temat braku obowiązku wydawania przez Radę OIRP deklaratoryjnej decyzji o zawieszeniu prawa do wykonywania zawodu przed nowelizacją URP z dnia 30 czerwca 2005 roku) powoduje, że w niniejszej sprawie należy przyjąć, że począwszy od

dnia 23 listopada 2003 roku Obwiniona nie jest zawieszona w prawie do wykonywania zawodu radcy prawnego, stąd brak jest podstaw do zastosowania § 10 ust. 1 pkt. 3 Regulaminu, nie ma jakiegokolwiek uzasadnienia prawnego.

***Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie ustalił i zważył, co następuje:***

Odwołanie Obwinionej nie jest zasadne.

W pierwszej kolejności Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie (dalej także „WSD”) wskazuje, po wnikliwej analizie materiału dowodowego, że stan faktyczny w sprawie ustalony zarówno przez Rzecznika Dyscyplinarnego jak i przez OSD, na podstawie zgromadzonego w aktach sprawy materiału dowodowego, jest prawidłowy i nie wymaga uzupełnienia, poczynione zaś ustalenia są trafne, a stan faktyczny w zasadzie nie jest sporny, sporne natomiast jest to jakie konsekwencje prawne mają fakty składające się na stan faktyczny sprawy, dlatego WSD przyjmuje te ustalenia za własne.

Odnosząc się zaś do zarzutów podniesionych w treści odwołania z dnia 15 czerwca 2021 r. przez Obwinioną r. pr. E. M., WSD wskazuje, że jego ocenie nie zasługują one na uwzględnienie, a w konsekwencji orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z 27 maja 2022 roku, sygn. akt OSD 5/22, należało utrzymać w mocy.

Zgodnie z § 1, art. 433 Kodeksu Postępowania Karnego, stosowanego odpowiednio na mocy art. 74.1 pkt 1 Ustawy o radcach prawnych, sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia, a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu - również w granicach podniesionych zarzutów, uwzględniając treść art. 447 § 1-3, a w zakresie szerszym w wypadkach wskazanych w art. 435, art. 439 § 1, art. 440 i art. 455.

Ponadto, zgodnie z § 2 tego artykułu, sąd odwoławczy jest obowiązany rozważyć wszystkie wnioski i zarzuty wskazane w środku odwoławczym, chyba że ustawa stanowi inaczej.

W praktyce oznacza to, że jeśli Obwiniona nie wskazała by jakichkolwiek zarzutów, to wówczas sąd odwoławczy winien rozpoznać wniesiony przez nią środek w całym zaskarżonym zakresie. Jeśli Obwiniona wskaże jednak choćby jeden zarzut, o którym mowa w art. 438 KPK, to wówczas sąd odwoławczy jest zobowiązany rozpoznać wyłącznie tak sformułowany zarzut i nie ma obowiązku badać pozostałych zarzutów z art. 438 KPK, które w ogóle nie zostały podniesione w środku odwoławczym.



Stawiany w odwołaniu przez Obwinioną zarzut to zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego poprzez uznanie przez OSD, iż obwiniona dopuściła się popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w punkcie pierwszym orzeczenia, w sytuacji gdy obwiniona nie była zobowiązana do uczestniczenia w cyklu szkoleniowym od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2020 roku, wobec zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego od dnia 3 lutego 1998 roku do dnia wniesienia odwołania. Jako podstawę odwołania Obwiniona wskazała art. 438 pkt 1 Kodeksu Postępowania Karnego w zw. z art. 74<sup>1</sup> pkt 2 oraz art. 64 ust. 1 Ustawy o radcach prawnych.

W ocenie WSD zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że wbrew twierdzeniu obwinionej poczynione przez OSD ustalenia stanu faktycznego jak i wywiedzione z tego stanu faktycznego w oparciu o obowiązujące przepisy konsekwencje prawne skutkujące uznaniem Obwinioną winną popełnienia czynu objętego pierwszym punktem orzeczenia z dnia 27 maja 2022 roku, są prawidłowe.

Niespornym jest, że Obwiniona od dnia 11 stycznia 1993 roku posiada uprawnienia do wykonywania zawodu radcy prawnego oraz to, że w okresie od dnia 3 lutego 1998 roku do dnia 24 listopada 2003 roku Obwiniona była notariuszem i z tego powodu w tym okresie jej prawo do wykonywania zawodu radcy prawnego było zawieszona. Bezsporne jest także to, że od dnia 1 stycznia 2008 roku do chwili wydawania orzeczenia Obwiniona nie wykonywała zawodu radcy prawnego, a od dnia 1 marca 2021 roku jest emerytką (karta 37, 41 akt).

Obrona Obwinionej i podstawa zarzutu odwoławczego opiera się na twierdzeniu, że Obwiniona nie podlegała obowiązkowi szkolenia zawodowego z uwagi na fakt, iż jest zawieszona w prawie do wykonywania zawodu radcy prawnego na podstawie m.in. art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o radcach prawnych. Obwiniona twierdzi, że w związku z rozpoczęciem przez Obwinioną wykonywania zawodu notariusza w 1998 roku, Rada OIRP winna była podjąć uchwałę zawieszającą Obwinioną w prawie do wykonywania zawodu radcy prawnego, czego nie uczyniła. Także po wydaniu przez Ministra Sprawiedliwości decyzji o złożeniu Obwinionej z urzędu notariusza w dniu 24 listopada 2003 roku, Rada OIRP winna była, w ocenie Obwinionej, wydać decyzję o wygaśnięciu decyzji o zawieszeniu prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego. Wg. Obwinionej podstawą prawną takiego obowiązku Rady OIRP były w tamtym okresie art. 28 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 45 ustawy o radcach prawnych. Zaniechanie wydania przez Radę OIRP ww. decyzji o zawieszeniu ma wg. Obwinionej takie konsekwencje że „ samo powołanie na stanowisko notariusza skutkuje zawieszeniem prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego. Zawieszenie następuje z mocy prawa (art. 28 ustawy o radcach prawnych), a dla rady jest decyzją o charakterze

deklaratoryjnym”(str. 7 odwołania), natomiast w opinii Obwinionej wydanie przez Ministra Sprawiedliwości decyzji z dnia 24 listopada 2003 roku, na podstawie której Obwiniona zakończyła wykonywanie zawodu notariusza oraz odnotowanie tego zdarzenia w ewidencji radców prawnych jako zdarzenia powodującego odwieszenie prawa do wykonywania zawodu jest niewystarczające do uznania, że Obwiniona skutecznie rozpoczęła od tego momentu wykonywanie zawodu radcy prawnego. Obwiniona twierdzi, że niezbędnym do tego jest dodatkowo wydanie przez Radę OIRP uchwały o wygaśnięciu uchwały o zawieszeniu prawa do wykonywania zawodu. W konsekwencji, ma to prowadzić do sytuacji, że Obwinionej, nie została skutecznie przywrócone prawo do wykonywania zawodu radcy prawnego.

Stanowisko Obwinionej wskazane w jej odwołaniu jest błędne.

Ustęp 4 art. 28 URP ustanawiający dla Rad OIRP obowiązek wydania decyzji o zawieszeniu prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego w przypadku powzięcia wiadomości o wykonywaniu przez radcę prawnego m. in. zawodu notariusza, został wprowadzony przez ustawodawcę na podstawie art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o zmianie ustawy - Prawo o adwokaturze i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2005r., nr 163, poz. 1361) i obowiązuje od dnia 10 września 2005 roku.

W okresie w którym Obwiniona wykonywała zawód notariusza, tj. od dnia 3 lutego 1998 roku do dnia 24 listopada 2003 roku przepis art. 28 ust. 4 URP nie istniał, a co za tym idzie, nie było podstaw do podejmowania deklaratoryjnych decyzji przez Radę OIRP stwierdzających zawieszenie prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego, a także podstaw do wydawania decyzji uchylających takie zawieszenie.

Na marginesie WSD zauważa, że prezentowany przez Obwinioną w odwołaniu tok rozumowania na temat konieczności wydawania przez Radę OIRP uchwał w kwestii zawieszenia prawa do wykonywania zawodu i wygaśnięcia tej uchwały nie jest logiczny. Jak twierdzi Obwiniona, art. 28 URP, w ówczesnym brzmieniu, stanowił że do zawieszenia prawa do wykonywania zawodu wystarczy samo „powołanie na stanowisko notariusza” Obwiniona natomiast nie wiąże takiego skutku z decyzją tego samego organu „odwołującą ze stanowiska notariusza”. Obwiniona wiąże skuteczność odwieszenia jej prawa do wykonywania zawodu z wydaniem uchwały o wygaśnięciu uchwały deklaratoryjnej, która dodatkowo nigdy nie została nigdy wydana. W ocenie WSD nie sposób oczekiwać by rada OIRP wydała uchwałę o odwieszeniu uchwały która nie istnieje w obrocie prawnym.

W konsekwencji, w okresie od 2018 do 2020 roku (okresie IV cyklu szkoleniowego) Obwiniona jako radca prawny wpisany na listę radców prawnych zobowiązana była do wykonania obowiązku doskonalenia zawodowego określonego w § 7 ust. 1 w zw. z § 11 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku, stanowiącego załącznik do uchwały nr 103/IX/205 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 11 grudnia 2015 roku.

Odnośnie zawartego w odwołaniu zażalenia na wydane na rozprawie postanowienie o oddaleniu wniosku dowodowego, którego przedmiotem była ostateczna decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 26 września 2011 roku, który to dowód ma wykazać, iż Kancelaria Prawnicza r.pr. E. M. podlegająca wykreśleniu z mocy prawa z lokalnego EDG z dniem 15 września 1997, co stwierdziła deklaratoryjna decyzja SKO, nie mogła istnieć w okresie zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego, w tym w dacie początkowej tego zawieszenia, tzn. w dniu 3 lutego 1997 roku, WSD po analizie zebranego materiału dowodowego w tym w szczególności protokołu rozprawy przed OSD z dnia 27 maja 2021 roku uznał, że zaskarżone postanowienie jest prawidłowe.

OSD orzekając w kwestii tego wniosku dowodowego oparł swoje rozstrzygnięcie na art. 170 § 1 pkt 2) KPK uznając dowód ten za niemający znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Także w ocenie WSD kwestia istnienia wpisu do ewidencji działalności gospodarczej kancelarii radcy prawnego czy to czy radca prawny wykonuje zawód jest nieistotna dla rozstrzygnięcia. Istotnym dla rozstrzygnięcia sprawy jest to czy Obwiniona w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2020 roku była wpisana na listę radców prawnych, oraz była zwolniona z obowiązku doskonalenia zawodowego w tym okresie na podstawie § 7 ust. 3 oraz § 10 ust. 1 pkt 3) Regulaminu. Postanowienie OSD oddalające ten wniosek dowodowy jest więc prawidłowe i jako takie winno zostać utrzymane w mocy.

W kwestii złożonych w odwołaniu wniosków dowodowych sąd postanowił w kwestii wniosku oznaczonego numerem 1) wniosek ten oddalić na podstawie art. 170 § 1 pkt 2) KPK uznając dowód ten za niemający znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Pisma Obwinionej i ewentualne odpowiedzi na nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia kwestii wypełnienia obowiązku Obwinionej doskonalenia zawodowego w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2020 roku.

W kwestii wniosku oznaczonego numerem 2) WSD analogicznie do OSD uznał, że dowód ten nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy i jako taki winien być oddalony. Kwestia wykreślenia działalności gospodarczej Obwinionej z ewidencji działalności gospodarczej nie wpływa na

zmianę statusu Obwinionej w kontekście obowiązku doskonalenia zawodowego radcy prawnego. W zakresie dowodu oznaczonego numerem 3) WSD na podstawie art. 452 § 2 pkt 2) KPK oddalić ten wniosek z uwagi na to, że Obwiniona nie powołała tego dowodu przed sądem pierwszej instancji choć mogła dowód ten powołać.

Wobec powyższego na podstawie art. 437 § 1 w związku z art. 74.1 pkt 1 ustawy o radcach prawnych orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł na podstawie art. 70.6 ust. 2 ustawy o radcach prawnych w zw. z § 1 ust. 1 pkt 2 uchwały nr 86/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z 20 marca 2015 r. w sprawie zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego stosownie do stopnia złożoności sprawy, zorganizowania posiedzenia Sądu oraz czasochłonności podjętych czynności procesowych w sprawie.